

La Mare de Déu de Palol D'onyar

Les persones més ancianes de La Creueta i Palol d'Onyar recorden com rera l'absis de l'Església que dóna al cementiri hi havia una imatge de la Mare de Déu amb l'Infant, en una fornícula, vetllant l'esmentada terra sagrada. Es tracta d'una imatge gòtica d'alabastre del segle XVI que actualment medeix 57 cms. Originàriament portaria esculpida al cap una corona de reina, que en època del barroc hauria estat serrada per posar-n'hi una de plata. Una bonica cabellera baixa per la seva espatlla fins la cintura. En algun replec encara es detecten restes de policromia que deuria anar-se desprenent, en estar exposada a l'exterior sense protecció.

Encara hi ha feligresos que en tenen un record d'imatge mutilada: sense els braços del Nen Jesús i sense la mà dreta de la Mare de Déu. En els records més antics dels avis del poble es diu que un vailet, a cops de pedra, va ser l'autor d'aquests desperfectes i uns dies després li varen haver de taller el braç. Sigui llegenda, sigui casualitat, al llarg de quatre-cents anys ha estat una imatge molt venerada i apreciada per les famílies dels contorns.

Pocs dies abans del 18 de juliol del 1936 encara hi ha qui recorda haver vist a mossèn Jaume Moret, acompanyat d'"un senyor", al cementiri, amb una escala a les mans. Esclata la guerra civil i ningú dóna raó d'on ha anat a parar aquesta imatge. Els milicians rastregen repetides vegades el Castell pensant trobar-la. Acabada la guerra apareix dintre la carbonera de la rectoria, casa on feren estada molts de refugiats del front.

L'any 1964 es reforma l'interior de l'església. La creu de terme trobada al bosc de can Mascort i que s'havia col·locat damunt la placa commemorativa de la Missió del 1951, s'entrà a l'església per fer-la presidir l'aitar major, enganxada al sostre per unes cadenes. També la Mare de Déu, davant el perill de vandalisme i el deteriorament progressiu a causa de les pluges i les inclemències del temps, s'optà per entronitzar-la dintre de l'església, a la dreta del presbiteri on resideix actualment. Abans, però, es restauren els seus braços mutilats, esculpint una pinya damunt la mà del Nen Jesús i una rosa agafada conjuntament per la mà dreta d'aquest i la mà dreta de Maria (vegi's fotografia).

Aquesta reforma de la imatge no sembla respondre al que originàriament seria ja que a les nostres terres s'estilava esculpir un ocell a la mà esquerra del Nen Jesús i una poma o una bola del món a la mà de Maria. No seria gens estrany que el Nen Jesús amb la dreta aguantés uns rosaris i que es tractés de la Verge del Roser, hipòtesi acreditada per la devoció popular d'aquesta feligresia que es visualitza en la capella lateral dedicada a la Mare de Déu del Roser i en les valuoses rajoles de la mateixa capella.

És interessant adonar-se com es retiren

Foto M. Masafont

artísticament la Mare de Déu de Palol amb la de Besalú, exposada al Museu Diocesà. Igualment a Vallcanera en tenen una de gòtica com la nostra que també presidia el cementiri des d'una fornícula a l'absis.

Val la pena encara fer esment a l'afany de moviment de la nostra Mare de Déu de Palol adelantant el genoll dret i flexionant-lo. Tot un gest callat de mare que preté apropar-se al visitant per oferir-li, més enllà de la contemplació estètica, el "fruit beneït del seu ventre, Jesús".

A l'Ofici de la Festa de Palol i de La Creueta d'enguany (a les 12'15 h. del diumenge dia 2 i dia 9 d'agost respectivament) us podrem oferir una postai d'aquesta Mare de Déu de Palol i així poder-la acollir simbòlicament a casa vostra. Al llarg de l'any la tindrem a disposició dels feligresos o visitants. També per aquest Ofici de la Festa, i com en anys anteriors, podrem venerar la nostra valuosa Creu de plata que es guarda al dipòsit del Museu Diocesà.

Agraïm a la Directora del Museu Diocesà, M.ª Rosa Ferrer, la seva aportació de dades artístiques i històriques sense les quals no hauria estat possible la redacció d'aquest escrit.

Mn. Josep Perich i Mn. Fèlix Mussoll